

Bijlage VWO 2023

tijdvak 1
maandag 8 mei
07.30 - 10.30 uur

Geschiedenis

Bronnenboekje

bron 1

*Uit: <http://www.stmaartenmediacenter.com/caribbean-latin/1241>,
23 februari 2021*

Kabinet overweegt interventie van de Rijksministerraad

Willemstad, Den Haag — De ministerraad overweegt de Rijksministerraad te vragen in de impasse in de Staten in te grijpen. De oppositie weigert al geruime tijd het parlement te helpen bij het verkrijgen van een meerderheid, zodat beoogd parlamentslid Emmilou Capriles van de PAR-partij kan worden beëdigd.

Minister-president Eugene Rhuggenaath zegt dat de reden om hulp te vragen aan de Rijksministerraad ondeugdelijk bestuur is. Volgens de premier worden de grondrechten van een gekozen parlamentslid door de oppositie geschonden.

"Het passieve recht van Emmilou Capriles wordt geschonden," zei Rhuggenaath. Morgen pleit hij in de ministerraad voor tussenkomst van Nederland.

Of de Rijksministerraad zal ingrijpen, valt nog te bezien. Over het algemeen is de Rijksministerraad in Den Haag terughoudend met het ingrijpen in de interne aangelegenheden van Curaçao. De laatste keer dat dit gebeurde was in 2019 toen het kabinet Rhuggenaath financiële instructie kreeg vanwege de slechte overheidsfinanciën.

Daarvoor gebeurde dit in 2017 met het voorgenomen uitstel van de verkiezingen door toenmalige premier Gilmar 'Pik' Pisas van de partij MFK.

bron 2

Uit: <https://visie.eo.nl/artike/2015/06/ziekenhuis-wint-rechtszaak-tegen-jehovas-getuigen/>

Ziekenhuis wint rechtszaak tegen Jehova's Getuigen Ouders weigeren bloedtransfusie kind

Kiezen voor het leven van je kind? Of vasthouden aan je geloofsovertuiging? Dit scenario speelde de afgelopen week in Brisbane, waarbij ouders en een ziekenhuis lijnrecht tegenover elkaar stonden in de rechtszaal.

Het draaide in deze zaak om een zevenjarig kind dat binnen nu en twee of drie jaar een levertransplantatie nodig heeft om in leven te blijven. Het kind staat inmiddels al op de wachtlijst. Maar bij een transplantatie is een bloedtransfusie onvermijdelijk.

Het gezin behoort echter tot de Jehova's Getuigen en hebben de overtuiging dat een bloedtransfusie voor hen verboden is. Ze baseren dit op Bijbelteksten zoals: "Alleen vlees met zijn ziel — zijn bloed — moogt gij niet eten" (Genesis 9:3-4); "Gij moet het bloed daarvan uitgieten en met stof bedekken" (Leviticus 17:13-14); en "Zich te onthouden ... van hoererij en van het verstikte en van bloed" (Handelingen 15:19-21). In hun ogen heeft bloed een symbolische betekenis: het vertegenwoordigt het leven dat hen door God is geschonken.

Bij minderjarige kinderen van wie de ouders een bloedtransfusie weigeren wordt de zaak - als er tijd voor overleg is - altijd aan de kinderrechter voorgelegd. Dit geldt ook voor kinderen van 12 tot 16 jaar, die zelf aangeven geen bloedtransfusie te willen.

Medisch personeel kan echter het bloed toedienen zonder toestemming van de ouders, als ze geloven dat zij hiermee het leven van een kind kunnen redden. De rechter oordeelde daarom in het voordeel van het ziekenhuis.

bron 3

Uit: www.ru.nl

Aankondiging van een lezing over de rechtsstaat in Polen en Hongarije

Polen en Hongarije. Het einde van de rechtsstaat? Lezing en gesprek met jurist Paul Bovend'Eert en politicoloog Anna van der Vleuten, dinsdag 11 december 2018, 19.30 – 21.00 uur, LUX, Nijmegen

Fragment van de aankondiging

Hervormingen

De rechtsstaat staat onder druk in Polen en Hongarije. Vorig jaar keurde het Poolse parlement een wet goed waarmee het controle krijgt over de benoeming van de rechters van het Hooggerechtshof. Ook besloot het parlement dat het voortaan zelf de vijftien rechters van de Raad voor de Rechtspraak mocht aanwijzen. Daar bovenop kreeg de Poolse Minister van Justitie de bevoegdheid om voorzitters van rechtbanken te ontslaan en benoemen.

bron 4

Deze bron bestaat uit drie teksten en een tabel die goede kenmerken van de jonge democratie van Curaçao illustreren.

tekst 1

Uit: Amigoe, 20 maart 2021

Opkomst 73 procent

Willemstad — Bij de verkiezingen gisteren zijn 84.880 stemmen uitgebracht. Met 106.146 kiesgerechtigden komt dat neer op een opkomstpercentage van 73,06.

Het aantal kiezers dat gisteren een stem uitbracht, is hoger dan bij de verkiezingen van 2017. In dat jaar was dit aantal 79.968 goed voor een opkomstpercentage van 66,4. Bij de verkiezingen van oktober 2016 werden 80.423 stemmen uitgebracht; een opkomstpercentage van 66,8. De laatste keer dat er zoveel stemmen werden uitgebracht als dit jaar, was bij de verkiezingen van 2012. In dat jaar gingen er 88.934 burgers naar het stembureau. Het opkomstpercentage bedroeg 76,1.

tabel 1*Van Internet***Aantal partijen, oude en nieuwe partijen, die meededen aan de verkiezingen van 19 maart 2021 en de uitslag**

Partij ^[12]	2017			2021			verschil	
	# stemmen	% ^[13]	zetels	# stemmen	% ^[13]	zetels	%	zetels
MFK	15.706	19,92	5	23.559	27,8	9	+7,88	+4
PAR	18.368	23,30	6	11.778	13,9	4	-9,40	-2
Partido Nashonal di Pueblo	3.099	3,93	0	10.563	12,4	4	+8,47	+4
Partido MAN	16.070	20,39	5	5.456	6,4	2	-13,99	-3
Kòrsou Esun Miho	-	-	-	4.537	5,3	1	+5,30	+1
Trabou pa Kòrsou	-	-	-	4.411	5,2	1	+5,20	+1
Un Kambio pa Kòrsou	-	-	-	3.990	4,7	-	+4,70	-
Partido Inovashon Nashonal	4.200	5,33	1	3.734	4,4	-	-0,93	-1
Kòrsou Vishonario	-	-	-	3.544	4,2	-	+4,20	-
Kòrsou di Nos Tur	7.439	9,44	2	3.531	4,1	-	-5,34	-2
Kousa Promé	1.975	2,51	0	2.455	2,9	-	+0,39	-
Partido Democraat	-	-	-	2.388	2,8	-	+2,80	-
Kòrsou un Munisipio Hulandes Nobo	-	-	-	2.245	2,6	-	+2,60	-
Movimentu Progresivo	3.880	4,92	1	1.462	1,7	-	-3,22	-1
Pueblo Soberano	4.028	5,11	1	1.215	1,4	-	-3,71	-1
overige partijen in 2017 ^[14]	4.065	5,16	0	-	-	-	-	-
Totaal	78.830	100	21	84.858	100	21		0

tekst 2*Uit: Amigoe, dinsdag, 23 maart 2021***Openbare zitting Electorale Raad**

Willemstad — De Electorale Raad (ER) houdt morgenochtend een openbare zitting om de uitslagen van de Statenverkiezingen van vrijdag 19 maart officieel vast te stellen. De bijeenkomst wordt gehouden conform artikel 86 van het Kiesreglement van het Land Curaçao.

In een toelichting stelt ER-voorzitter Raymond 'Pacheco' Römer dat de zitting sowieso zal doorgaan, aangezien het in de wet staat omschreven. In het eerder genoemde wetsartikel staat vermeld: 'De Electorale Raad houdt op de vijfde dag na die der stemming des voormiddag te tien uur een zitting.'

In deze zitting wordt de uitslag van de verkiezingen officieel vastgesteld. (...)

Proces-verbaal

De uitslagen die tot nu toe door de ER naar voren zijn gebracht, zijn voorlopige uitslagen. Ze krijgen pas een officieel karakter na de bijeenkomst van morgenochtend. Tijdens deze zitting zal het proces-verbaal van de verkiezingen, waarin de uitslag van alle partijen staat vermeld, aan bod komen. Het proces-verbaal zal door Römer worden voorgelezen. Aanwezigen kunnen hierbij protest laten aantekenen.

De *voorlopige* uitslagen die tot nu toe zijn vrijgegeven door de ER gaan uit van 84.846 geldig uitgebrachte stemmen, terwijl er sprake was van 1132 blanco of ongeldige stemmen. Voor deze verkiezingen waren er 116.146 kiesgerechtigden. Op verkiezingsdag zijn 30.168 personen niet komen opdagen. Dit komt neer op een opkomstpercentage van 74,03.

tekst 3

Uit: Amigoe, vrijdag, 19 maart 2021

Kabinet-Rhuggenaath demissionair

Willemstad — Eugene Rhuggenaath (PAR), inmiddels demissionair premier, heeft gisteren het ontslag van zijn kabinet bij gouverneur Lucille George-Wout ingediend. Het kabinet-Rhuggenaath is derhalve vanaf gisteren demissionair en zal alleen lopende zaken afhandelen, tot het aantreden van een nieuwe regering.

Traditiegetrouw dient het kabinet daags voor de verkiezingen zijn ontslag in. In een verklaring stelt Rhuggenaath dat hij, ondanks alles, het ontslag van zijn kabinet met een glimlach heeft ingediend.

bron 5

Uit: <https://www.worldcat.org/title/naar-nieuw-arbeidsrecht-rede-gehouden-bij-de-openbaren-behandeling-van-de-ontwerp-landsverordening-tot-wijziging-van-het-wetboek-van-strafrecht-voor-curacao/oclc/1671818>

Da Costa Gomez, Naar een nieuw arbeidsrecht,1956

Kreupel en ouderwets is naar mijn mening onze arbeidsbemiddeling, op geen stukken na voldoende is onze arbeidsregistratie, de werkloosheidszorg moet worden bekeken, de zorg voor de weduwen en wezen bestaat niet, een sociale verzekeringsbank moet nog worden opgericht, en zeker zal niet worden vergeten het geschiktheidsonderzoek en de opleiding tot vakverenigingsleider.

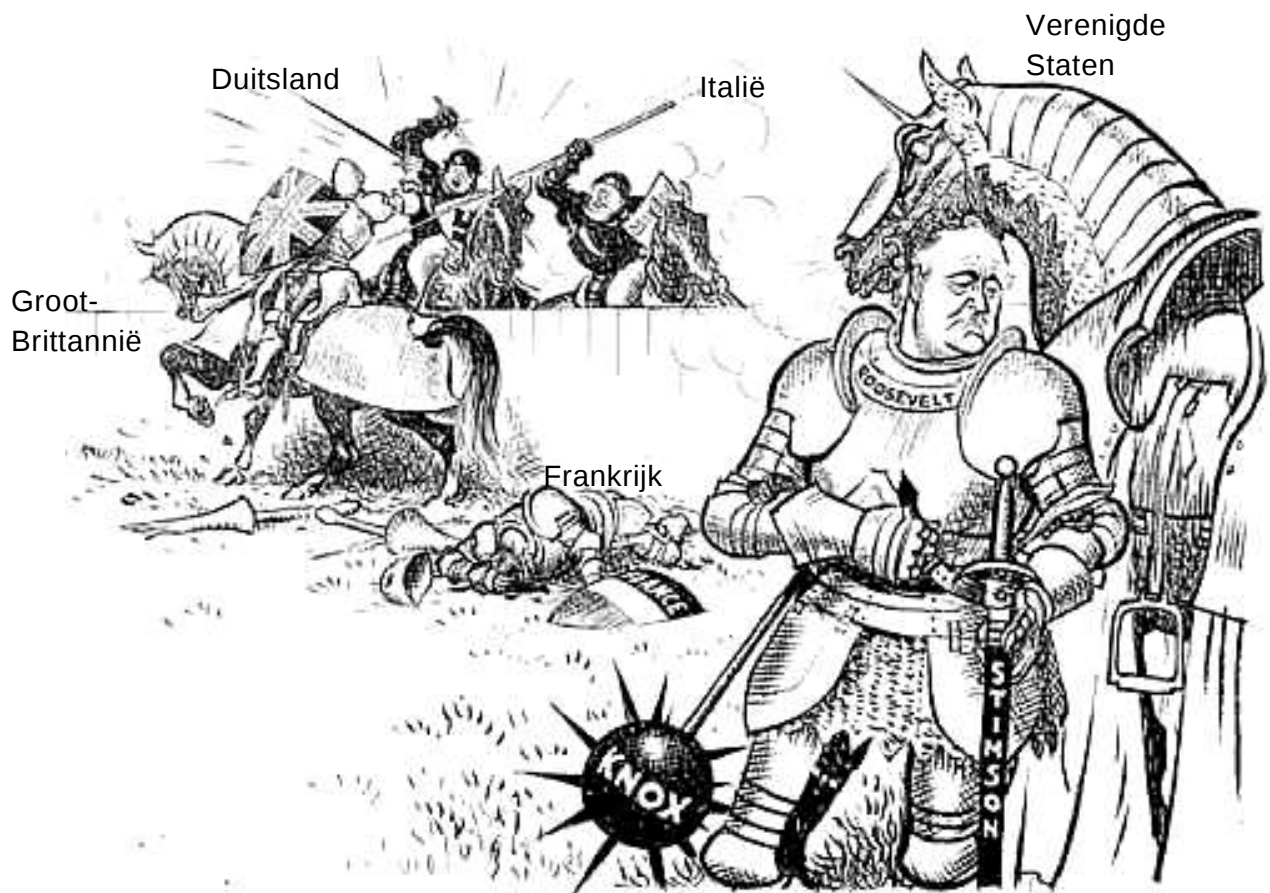
bron 6

Keizer proclamatie 18 januari 1871 in Spiegelzaal te Versailles

bron 7

Uit: ww2-cartoons-illingworth-france-fall-britain-fights-on-america-look

In de bron is te zien dat Groot-Brittannië in haar eentje tegen Duitsland en Italië vecht, dat Frankrijk al verslagen is (ligt op de grond) en dat de Verenigde Staten (president Roosevelt) zijn gezicht afwendt van het strijdtoneel.

Roosevelt heeft twee wapens met de namen: Knox en Stimson. Knox, minister van marine en Stimson, minister van oorlog onder Roosevelt. Deze ministers waren allebei fervente voorstander van militaire steun aan de Geallieerden.

bron 8

Uit: Amigoe 10 februari 2021

Het Nederlandse kabinet komt alsnog met een gebaar voor de vijftien Chinese zeelieden die in 1942 tijdens een staking op Curaçao werden doodgeschoten. In een brief aan de Stichting Eerherstel Oorlogsslachtoffers Curaçao schrijft minister Kajsa Ollongren dat de Nederlandse regering voornemens is een 'passend gebaar' te maken naar de Chinese gemeenschap op Curaçao. Het gebaar betekent niet dat de Chinese doden alsnog worden aangemerkt als oorlogsslachtoffers.

bron 9

Uit: H.Kroll. Wikipedia : Chroesjtsjov tegen de Duitse ambassadeur in Moskou, 1961

Ik weet het, die muur is een verschrikkelijk ding. Ze zal op een dag weer verdwijnen. Maar pas dan, wanneer de redenen weggevallen zijn die tot haar bouw geleid hebben. Wat had ik moeten doen? Meer dan 30.000 mensen, en dan nog wel de beste en bekwaamste mensen uit de DDR, verlieten in juli het land. Je kunt dan op je vingers uittellen wanneer de economie zou instorten, als we niet heel snel iets tegen deze massale vlucht hadden ondernomen.